

Vad tillåter myndigheterna, kattförbunden och standarden att vi avlar på?

Många frågor ställs; vad får man avla på och vad bör man undvika etc. I denna artikel har jag sammanfattat vad alla "intressenter" har för åsikter om detta. Katten – den bryr sig nog inte så mycket!

Låt mig bara fastställa en sak, uppöfdarens viktigaste sak är att föda upp friska och sunda katter. När det gäller raskatter ska man naturligtvis också arbeta seriöst med att komma så nära standarden som möjligt. Det finns inget facit utan du själv måste ta ansvar för ditt avelsarbete så att det gagnar rasen. Detta borde vara rättesnöret under hela den period man avlar på sina katter.

Det första man måste lära sig är att vara kritisk mot sina egna katter! Tyvärr är det också detta som är det svåraste. Köpte du verkligen ett avelsdjur när du startade din uppöfdning? Har du någon kännedom om katterna bakom din katt? Glöm uppöfdarens försäkring "att bakom denna katt finns det inga problem eller defekter" tyvärr finns det ingen möjlighet för någon uppöfdare att följa alla sina avkommor. På något sätt tappar man alltid en del av sina köpare hur gärna man än vill hålla kontakt.

Den eventuella defekten ska man heller inte behöva känna sig skyldig över men det fortsatta avelsarbetet är enbart ditt ansvar.

På hundsidan har man ett långt förflutet med hälsoprogram. D.v.s. man har upptäckt att hundarna har en sjukdom och man arbetar medvetet för att eliminera denna. Vi har inte kommit lika långt på katt men man börjar nu så saktliga starta upp hälsoprogram på olika raser.

Vad är det som styr vår avel? Glädjen att ha kattungar? Stråvan att hjälpa till att föda upp ett avelsdjur som är excellent och 100 %-igt? Eller är det kanske pengar?

Vad vi nu än har med oss för skäl så är det dags att börja lära sig vad som egentligen ligger bakom alla

regelverk samt också att ta hänsyn till dem.

Myndigheter & lagar

Det finns i dag ingen lag likt den på hund som styr ägaransvar: Dock är de lagar som finns helt eniga om att föder man upp hund eller katt så är man skyldig att på alla sätt och vis endast använda sunda och friska djur och att hålla dem under ordnade former.

- FN:s Konvention om biologisk mångfald
- Europarådet; Konventionen om skydd av sällskapsdjur
- Djurskyddslagen
- Djurskyddsförordningen
- Statens jordbruksverks föreskrifter
- Djurskyddsmyndigheten
- Kommunerna
- Konsumentköplagen
- Köplagen
- Skattelagen

Avel – medlem i ett kattförbund

För att sedan starta sin avel så måste man vara med i ett kattförbund. Dessa i sin tur har också ett eget regelverk. Aveln styrs av varje rasstandard men som jag också kommer att beskriva av några olika regelverk som finns när det t.ex gäller utställning. Det är här flera av felen regleras och naturligtvis måste det också vara dessa saker som styr vår avel. Det finns inget direkt nedskrivet att detta gäller men tittar vi tillbaka i början; all avel sker med "friska och sunda djur" så förstår vi det bättre.

Standard – General Part "GP"

I denna del av SVERAK:s regelverk så regleras fel som gäller för samtliga raser. Man kan konstatera att när vi kommer till diskvalificerande fel så känns några av dem inte så allvarliga som en del av dessa mera anatomiska fel

men som ändå klassas som mindre allvarliga än t.ex. vita fläckar.

Standard – en för varje ras

Standarden tar upp de specifika problemen för varje ras samt graden av hur de påverkar standardens poäng. En standard innehåller 200 poäng. De första 100 sätter veterinären samt de följande 100 beskriver standarden och vad som är viktigt, dvs. ger höga poäng.

Birmans 100 poäng är fördelade enligt följande:

Huvud & ögon & öron	20
Kropp	20
Svans	10
Päls, färg & points	15
Päls, kvalitet, längd	10
Handskar, sockor	10
Kilar bak	5
Symmetri på tassar	5
Kondition	<u>5</u>
Summa	100 p

Kondition

Denna del i tabellen har jag mer tagit med som kuriosa eftersom den hänvisar direkt till utställningskonditionen men med den på plats så beskrivs samtliga delar komplett

Avelspolicy – BiS råd & rekommendationer

Birmasällskapet prioriterar:

- Avla med mål för goda mentala egenskaper
- Avel som gynnar avkommans möjlighet till ett långt liv utan hälsostörning
- Avel av birmakatter med naturlig fortplantningsförmåga
- En låg andel av nära släktskapsparningar (bortsett från reglerad kontrollavel)

Katten är inte ett flockdjur

Kattens immunförsvar är inte gjort för att många katter ska kunna leva tillsammans på samma lilla yta. Håll därför inte fler än 6 – 8 katter i ditt katteri om du inte separerar dem i olika rum men tänk på hygien en då de annars smittar varandra ändå. Att hålla många katter tillsammans påverkar kattens immunförsvar. Det negativa resultatet i andelen sjuka djur visar sig på sikt.

Standard

A och O är att ta del av Birmakattens rasstandard innan man börjar sitt avelsarbete. Detta ger dig insikt om din katt är lämpad som avelsdjur. Ingen katt ska användas i aveln som har fel som diskvalificeras i standarden

Rekommenderade grundtestprover innan parning

Tänk på att: Tester är en färskvara och att båda han- och honkatten ska vara testade nyligen.

Blodgruppering - för att säkerställa vilken blodgrupp katten har

En ytterst enkel test med ett blodprov för att påvisa vilken blodgrupp katten har. Detta är viktigt för eventuella avkommors överlevnad.

Chlamydia - virussjukdom som ger en kraftig ögoninflammation.

Detta är också en säker test som påvisar detta elaka virus som bl. a. kan ge fertilitetsproblem och katttungedöd.

FeLV - virussjukdom som på fackspråk heter Felint Leukemivirus.

Detta är en leukosjukdom som påvisas genom blodprov – En sjukdom som är på uppgång.

Njurvården – enkelt att ta om man ändå tar andra blodprover. Säkerställer njurvården vid eventuell sövning vilken påverkar njurarna mycket. Det är känt att birmorna många gånger har ett högre värde än andra katter.

Avelsbarhet

För att stärka birmakattens framtid bör man avla sunt och inte använda katter som har mer än 2,5 % inavelsgrad i 5 generationer.

Sundhet

Man ska vidare bara avla på katter som är helt defekt- och sjukdomsfria. Avkommor efter honor som är födda där det är honans andra kejsarsnitt ska inte avlas vidare på. Kattmamman bör efter denna kull kastreras.

Foderkatter

Birmasällskapet liksom SVERAK rekommenderar inte fodervärdskap.

Detta är den avelspolicy som Birmasällskapet antagit. I skrivande stund vilket också kan läsas om på annan plats i tidningen har vi gått med i bekämpningsprogrammet HCM då vi vet att detta hjärtfel drabbat flera birmor. Exakt hur vi kommer att hantera detta kommer det fortlöpande information om.

Sammanfattningsvis

Alla som jobbar med avel måste arbeta för katternas bästa och ta del av så mycket information som möjligt. Det är ”jättesött och kul” att föda upp katt men som uppfödare har du verkligen ett stort ansvar och det är där du bör bestämma dig för inriktningen. I följande tabell ser du graden av de fel som vi som seriösa uppfödare måste ta till oss och i och med detta sätta ribban för det fortsatta avelsarbetet.

Nedanstående förklaringar till rubriken beskriver det som ska ske vid en bedömning. Nu vet vi alla att så inte är fallet och som alla andra människor är domarna mer eller mindre pålästa, har bra eller dåliga dagar etc. Jag föreskriver enbart vad regelverket säger och lägger

inga personliga aspekter på bedömningen i fråga.

Tabellen beskriver

Generella fel, samtliga utan de med * innebär innehållet certifikat

Dessa fel är de som gäller generellt för alla raser. Även om det står innehållet certifikat så kan dessa fel ge både mycket bra eller diskvalificering beroende på graden av defekt.

Diskvalificerande fel

Detta innebär att katten överhuvudtaget inte ska få en bedömning.

Ger mycket bra

Dessa innebär att katten med automatik ska högst erhålla bedömningen mycket bra.

Speciella fel för Birma

Dessa fel är de som beskrivs unikt som fel i birma standarden.

	Generella fel, samtliga utan de med * innebär innehållet certifikat	Diskvalificerande fel	Ger mycket bra	Speciella fel för Birma
Benstruktur	Deformerad benstruktur			
	Deformerade revben, sternum krok eller flat chest			
	* Insjunken ryggrad			
	Någon framträdande defekt av ryggraden			
	Framträdande svaghet i bakdelen			
Tassar & fötter		Katter med borttagna klor		
		För många eller för få tår		
			Fel färg på trampdynor i förhållande till grundfärgen	
				- <i>Certifikat:</i> Framkil
				- <i>Certifikat:</i> Avsaknad av bakkil
Kropp		Icke normala testiklar		
		Småvuxen katt (nanism)		
		Navelbräck		
Huvud	Någon typ av fördjupning, utstående eller sprickbildning i skallen			
	Defekt i skallen som resulterar i ett asymmetriskt ansikte och/eller huvud			
	Kontinuerligt visande av tunga eller tänder			
			Fel färg på nosen i förhållande till grundfärgen	- <i>Certifikat:</i> Ofullständigt utfärgad nos
Ögon	* Ögonen sitter för djupt eller utåtstående	Blindhet		
	Skelningstendens	Skelning		
	Skador på ögat			
	Onormal storlek eller form			
Öron		Dövhet		
Käkar & tänder	Inkorrekt bett			
	Skeva käkar			
	Över- eller underbett större än 2 mm			
	Klippta tänder			
Svans	Alla typer av icke korrekt svans			
Päls		Alla vita fläckar som inte är tillåtna i standarden		<i>Fel:</i> Helt vita eller färgade fält på mage eller bröst
				- <i>Certifikat:</i> Vita fläckar i de pointade delarna eller motsatt
				- <i>Certifikat:</i> En vit fläck på de genitala delarna
Kondition	Alla tecken på dålig hälsa, kondition eller tunna katter	Tecken på dålig hälsa		
	Undernärda eller sjukligt feta katter	Kosmetiskt behandlade katter. T.ex. färgning, för mycket puder etc.		
		Dopade katter av alla slag eller medikament som påverkar pupillerna		
		Smutsiga katter		
		Katter som inte blivit godkända i veterinärbesiktningen		
		Dräktiga katter		

Notera beträffande färger & mönster & mask

Sköldpaddsmaskade : Båda färgerna ska vara jämt fördelade. De kan fördela sig fläckvis eller vara mixade.

Tabbymaskade : De maskade partierna ska vara jämnt randiga samt svansen ringad

Maskade partier: Samtliga points (maskade delarna) ska ha en jämn färg